

T.C.
İstanbul Aydın Üniversitesi

KÜNYE:

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

Dr. Mustafa AYDIN

İstanbul Aydın Üniversitesi Mütevelli Heyet
Başkanı

Prof. Dr. Yadigar İZMİRLİ

İstanbul Aydın Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Hamide ERTEPINAR

İstanbul Aydın Üniversitesi Araştırma Merkezleri
Koordinatörü

Prof. Dr. Mehmet Fatih ALTAN

Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürü

Dr. Öğr. Üyesi Sepanta NAIMİ

Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdür Yardımcısı

Serhat YILMAZ

Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
Proje Koordinasyon Uzmanı

Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Aylık e - Bülten

Temmuz 2019
Sayı: 25

Yayına Hazırlayan
Serhat YILMAZ

Suda Boğulmalar ve Çeken (Rip) Akıntı Ulusal Çalıştayı Hatay Çalışması

29 – 30 Nisan 2019 tarihinde İstanbul’da ulusal düzeyde gerçekleştirilen Suda Boğulmalar ve Çeken (Rip) Akıntı Çalıştayı’nın bölgesel çalışmalarından ikincisini 01 Temmuz 2019 tarihinde Hatay’da gerçekleştirdik. T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Yıldız Teknik Üniversitesi ve Bezmialem Vakıf Üniversitesi işbirliği ile gerçekleştirilen çalışmaya Akdeniz Bölgesi’nden İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri ile Hatay’dan çok sayıda yerel yönetim temsilcileri katıldı.

Antakya Öğretmenevi’nde gerçekleştirilen ve 2 gün süren çalıştayı birinci gününde Samandağ Sahil şeridinde vatandaşlara çeken akıntılarının nasıl oluştuğu anlatıldı. Çalıştayı ikinci gününde ise alanında uzman kişilerin bildirimleri sunuldu. Çalıştayda sunulan bildirimler sırası ile Prof. Dr. Şükrü Ersoy “Çeken Akıntı Nedir”, Dr. Öğr. Üyesi Cihan Şahin “Çeken Akıntı Bölgelerinin Belirlenmesi”, Doç. Dr. Mehmet Öztürk “Açık Kanallarda Akıntı Hidrodinamiğinin Boğulma Olaylarına Etkisi: İstanbul Boğazı ve Sulama Kanalları”, AKUT Yönetim Kurulu Başkanı Recep Şalıcı “AKUT ve Karadeniz’de Boğulma Vakaları”, Sinop AFAD Müdürü Ümit Ünal “Sinop İlinde Çeken Akıntı İle İlgili Yapılan Çalışmalar” Doç. Dr. Selahattin Kocaman “Hatay Samandağ Kıyılarında Ölümcül Tehlike: Rip Akıntısı”, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Üyüklü “Suda Boğulmanın Patofizyolojisi”, Dr. Öğr. Üyesi Özcan Erdoğan “Boğulma Vakalarında İlk Yardım”, Oğuz Emre ÇİÇEK - Barış SAYDAM “Sahil Güvenlik Komutanlığı’nın Çalışmaları”, Yüksel Yağan “Denizcilik Sektörüne Verilen Meteorolojik Hizmetler”, Dr. Cafer Yılmaz “Gaziantep Büyükşehir Belediyesi İtfaiyesi Çalışmaları” Emniyet Müdürü Alper Tuğbay “Suda Boğulmalar ve Çeken Akıntılarda Emniyet Genel Müdürlüğü’nün Çalışmaları” ve Bartın AFAD Müdürü Nurhan Doğruöz “Bartın Cankurtaran Altyapısının Oluşturulması”.

Hürriyet

DOĞAL AFETLER 2018 YILINDA 17 MİLYON İNSANI GÖÇ ETTİRDİ

İsviçre merkezli İç Göç İzleme Merkezi (IDCM) tarafından yayımlanan raporda, sadece 2018 yılında 144 ülkeden 17 milyon 200 bin insan doğal felaketler sebebiyle göç etmek zorunda kaldı.

Giderek etkisi daha çok hissedilen iklim değişikliğinin sonuçları dünya çapında görülmeye başlandı. IDCM tarafından yayımlanan raporda sadece 2018 yılında 17,2 milyon insan göç ederken, 2008-2018 yılları arasında ise bu sayı 265 milyonu buldu. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından 2017 yılında yayımlanan raporda ise 2016 yılında gerçekleşen en büyük 10 göç hareketliliği iklim sebebiyle oldu. Bu göçlerden en çok etkilenen bölgeler Filipinler, Çin ve Hindistan oldu. Hindistan'da 1 milyon 670 bin kişi Bihar Selli, Çin'de yaklaşık 4 milyon kişi Typhoon Haenna tropik siklonu ve nehir taşkınları, Filipinler'de ise yaklaşık 4 milyon insan dönemsel yoğun yağış ve toprak kaymaları sonucunda göç etti.

2050 DE 200 MİLYON

UNDP raporuna göre iklim değişikliği sebebiyle çok büyük kitlesel nüfus hareketleri görülecek. 2050 yılında deniz seviye-

sinin yükselmesi, kuraklık, sel ve taşkınlar gibi sebeplerden 200 milyon insan yaşadıkları yerleri terk ederek göç etmek zorunda kalacak. IDCM tarafından yayımlanan raporlarda Türkiye de yer alıyor. Diğer bölgelere oranla Türkiye'de iklim ve afet sebebiyle göç oranı daha düşük olsa da son 10 yılda bu sebeplerden 275 bin 313 kişi göç etti.

Yapılan araştırmalar ve raporlar sonucunda ortaya çıkan bu kötü senaryolara çözüm olarak ise sera gazı emisyonlarının ve fosil yakıt kullanımının doğru bir kalkınma planıyla önlenileceği on görüldü. Küresel çalışmalar ve kalkınma planlarıyla iklim göçünden etkilenecek insan sayısı 80 veya 100 milyona düşeceği tahmin ediliyor.

Istanbul Aydın Üniversitesi (IAU) Afet Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (AFAM) koordinatörü Serhat Yılmaz, küresel iklim değişikliği sebebiyle ilerleyen yıllarda çok büyük nüfus hareketliliğinin olacağını vurguladı. Yılmaz, Türkiye'nin orta dereceli risk grubunda olduğunu ve gerekli tedbirler alınmazsa yüksek dereceli risk grubuna girebileceğini ifade etti.

İHA / İBİ YAVUZ / Hisesgin ÇAKMAK/DHA

Haberin Linki:

http://www.medyatakup.com/medya_sistem/yb_kupurgost_er.php?gnosif=2R8MEg6ITW6gWmkQXR7Dg_&mnoisf= AgZXd uk.&st=2

3. sayı

İKLİM RAPORU: OTUZ SENEDE 200 MİLYON KİŞİ GÖÇ EDECEK

İsviçre merkezli İç Göç İzleme Merkezi (IDCM) bir rapor yayımladı. Rapora göre 2018 yılında 17,2 milyon insanın doğal felaketler sebebiyle göç etmek zorunda kaldı. 2008-2018 yılları arasında bu sayı 265 milyonu buldu. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) hazırladığı raporda ise 2050 yılına kadar 200 milyon insanın yaşadıkları yerleri terk edeceği belirtildi. İstanbul Aydın Üniversitesi Afet Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi koordinatörü Serhat Yılmaz, Türkiye'nin küresel ısınmada orta dereceli risk grubunda olduğunu ve gerekli tedbirler alınmazsa yüksek dereceli risk grubuna girebileceğini ifade etti.

İTALYA PORTAKAL GİBİ DOLU YAĞDI

İtalya'nın kuzey doğusunda yer alan Lıman şehri Pescara'ya portakal büyüklüğünde dolu yağdı. Şehrin plajlarında güneşlenenler bir anda fırtınanın ortasında kaldı. Vatandaşlar, eşyalarını kapıp kaçtığı gibi kendilerine sığınacak bir yer aradı. Şehirde şiddetli yağış sonrası sel yaşandı. Dolu sebebiyle araçlar zarar gördü, ağaçlar devrildi, 18 kişi yaralandı. Şehir hasta nesinde çok sayıda kişinin kafasına döküş atıldı. İHA

Haberin Linki:

http://www.medyatakup.com/medya_sistem/ya_vayingoster.php?gnosif=2R8MEg6ITW5J0tBk7R_RQ_&mnoisf= AgZXd uk.&st=2&savfa=3#s0

AFAM Basın Yansımaları

İstanbul Aydın Üniversitesi Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi olarak aylık e-bültenler içerisinde yer ayırdığımız "Türkiye'de Afet Yönetimi Yaklaşımlarında Temel Problemler" bölümü içerisinde afetlere yönelik yayınladığımız sorunlar ve çözümler birçok ulusal basın kuruluşu tarafından takip edilmektedir.

24. Sayı e-bülten içerisinde yayınladığımız İklim Göçü haberlerinin tam metinlerine görseller altında yer alan linkler üzerinden erişebilirsiniz.

DİŞHABER

VATAN

12 TEMMUZ 2019 CUMA

Rapor açıklandı! 1 yılda 17 milyon insan etkilendi

İSTANBUL (DHA) - İsviçre merkezli İç Göç İzleme Merkezi (IDCM) tarafından yayımlanan raporda, sadece 2018 yılında 144 ülkeden tam 17,2 milyon insan doğal felaketler sebebiyle göç etmek zorunda kaldı.

Giderek etkili daha çok hissedilen iklim değişikliğinin sonuçları dünya çapında görülmeye başlandı. IDCM tarafından yayımlanan raporda sadece 2018 yılında 17,2 milyon insan göç ederken, 2008-2018 yılları arasında ise bu sayı 265 milyonu buldu.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından 2017 yılında yayımlanan raporda ise 2016 yılında gerçekleşen en büyük 10 göç hareketliliği iklim sebebiyle oldu. Bu göçlerden en çok etkilenen bölgeler Filipinler, Çin ve Hindistan oldu. Hindistan'da 1 milyon 670 bin kişi Bihar Selli, Çin'de yaklaşık 4 milyon kişi Typhoon Haenna tropik siklonu ve nehir taşkınları, Filipinler'de ise yaklaşık 4 milyon insan dönemsel yoğun yağış ve toprak kaymaları sonucunda göç etti.

200 MİLYON İNSAN GÖÇ EDECEK
UNDP raporuna göre iklim değişikliği sebebiyle çok büyük kitlesel nüfus hareketleri görülecek. 2050 yılında deniz seviyesinin yükselmesi, kuraklık, sel ve taşkınlar gibi sebeplerden 200 milyon insan yaşadıkları yerleri terk ederek göç etmek zorunda kalacak.

İDGM tarafından yayımlanan raporlarda Türkiye de yer alıyor. Diğer bölgelere oranla Türkiye'de iklim ve afet sebebiyle göç oranı daha düşük olsa da, son 10 yılda bu sebeplerden 275 bin 313 kişi göç etti.

SERA GAZI KULLANIMI
Yapılan araştırmalar ve raporlar sonucunda ortaya çıkan bu kötü senaryolara çözüm olarak ise sera gazı emisyonlarının ve fosil yakıt kullanımının doğru bir kalkınma planıyla önlenileceği on görüldü. Küresel çalışmalar ve kalkınma planlarıyla iklim göçünden etkilenecek insan sayısı 80 veya 100 milyona düşeceği tahmin ediliyor.

TÜRKİYE ORTA DERECELİ RISK GRUBUNDA
İstanbul Aydın Üniversitesi (IAU) Afet Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (AFAM) koordinatörü Serhat Yılmaz, küresel iklim değişikliği sebebiyle ilerleyen yıllarda çok büyük nüfus

hareketliliğinin olacağını vurguladı. Yılmaz, "Sarıya devrimin ardından buharlı makinelerin kullanılmasıyla birlikte yoğun fosil yakıtlara yönelildi. Bu sistemli olarak arttı ve her gün milyonlarca varil yakıt tüketiliyor. Bu yakıtın karbon salınımı artırıyor. Karbon salınımı arttıkça atmosferdeki ısı dengesi bozulmaktadır. Neden oluyor. Bu bozulma da küresel iklim değişikliğinin temelini oluşturuyor. Paris antlaşmasına bağlanmaz 2050 yılından sonra temel hedeflerimizi küresel ısıtmayı 2 santigrat derecenin altında tutmak olduğunu görüyoruz. Çok büyük bir risk var. İklim değişikliği ancak iklimin çok büyük olduğunu artırdı dünya da farkında." diye konuştu. Yılmaz, Türkiye'nin orta dereceli risk grubunda olduğunu ve gerekli tedbirler alınmazsa yüksek dereceli risk grubuna girebileceğini ifade etti.

"İKLİM MÜLTECİLİĞİ" TANINMIYOR
2008 yılından bu yana elde edilen verilere göre, yıllık ortalama 21,5 milyon kişi, Irma, kasırga ve ağır kuraklık gibi hava şartları nedeniyle zorunlu olarak göç etmek zorunda kaldı. Birleşmiş Milletler'in (BM) 1951 Cenevre Konvansiyonu kapsamında yayımlanan "Mülteciler Sözleşmesi"deki tanıma göre, iklim nedeniyle göç etmek zorunda kalanlar "mülteciler" olarak kabul edilmiyor. Her yıl milyonlarca insan iklim sebebiyle ümitsizlikten korkuyor. Bu kişilerin konumlarını takip ediyor. Bazı devletlerin yasadışı olarak iklim mültecilerine tamamlanıyor kurumu veya "geçici koruma" sağlanıyor.

Haberin Linki:

http://www.medyatakup.com/medya_sistem/ya_vayingoster.php?gnosif=2R8MEg6ITW7XVrikQUaxdQ_&mnoisf= AgZXd uk.&st=2&sayfa=9#s1

T24

Doğal afetler sebebiyle 1 yılda 17,2 milyon insan göç etmek zorunda kaldı

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından 2017 yılında yayımlanan rapora göre 2016 yılında gerçekleşen en büyük 10 göç hareketliliği iklim sebebiyle oldu

İsviçre merkezli İç Göç İzleme Merkezi (IDCM) tarafından yayımlanan raporda, sadece 2018 yılında 144 ülkeden tam 17,2 milyon insan doğal felaketler sebebiyle göç etmek zorunda kaldı.

Giderek etkili daha çok hissedilen iklim değişikliğinin sonuçları dünya çapında görülmeye başlandı. IDCM tarafından yayımlanan raporda sadece 2018 yılında 17,2 milyon insan göç ederken, 2008-2018 yılları arasında ise bu sayı 265 milyonu buldu.

Haberin Linki:

<https://t24.com.tr/haber/dogal-afetler-sebebiyle-1-yilda-17-2-milyon-insan-goc-etmek-zorunda-kaldi,830107>

Haberin Linki: <https://www.dha.com.tr/son-dakika/yaz-aylarinda-bogulmalara-dikkat/haber-1681063>

Haberin Linki: <https://www.ih.com.tr/haber-suya-her-20-yilda-bir-marmara-depremi-kadar-kurban-veriyoruz-789631/>

AFAM Basın Yansımaları

Her yıl ülkemizde yaklaşık bin kişinin ölümüne neden olan suda boğulma vakaları ile ilgili 2018 yılında başlattığımız Suda Boğulmalar ve Çeken (Rip) Akıntılar Çalıştayı 2019 yılında ulusal düzeyde ortak bir platforma dönüştü ve kamuoyunda gündem oluşturmayı başardı.

Yaz dönemi içerisinde birçok defa bu konu ile ilgili ulusal düzeyde basın kuruluşları ile röportajlar yapıldı ve inşalar bilgilendirilmeye çalışıldı. Aylık e-bültenler üzerinden paylaştığımız bu bilgilendirme çalışmalarından sonuncusunu Temmuz 2019'da gerçekleştirdik ve çok sayıda ulusal basın kuruluşlarında haber olarak yer aldık.

Yayınlanan haberlerinin tam metinlerine görseller altında yer alan linkler üzerinden erişebilirsiniz.

Haberin Linki: <https://www.timeturk.com/suda-bogulma-olaylarinda-her-20-yilda-bir-marmara-depremi-kadar-insan-kaybediyoruz/haber-1128418>

Haberin Linki: http://www.medyatikip.com/medya-sitem/yb_kupurgoster.php?gnosif=AsPKRxtmBStz2VGIgszJJA.&mnoisf=AgzXZxd_u_k&st=2

Görsel: ntv.com.tr

Türkiye'de Afet Yönetimi Yaklaşımlarında Temel Problemler

İstanbul Aydın Üniversitesi Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (AFAM) olarak ülkemizde afet ve acil durumlara neden olabilecek olaylara karşı toplumsal kapasitemizin geliştirilmesi için birçok çalışmayı eş zamanlı olarak uygulamaktayız. Bu çalışmalar esnasında, aslında toplum olarak afetlere karşı kırılğan bir yapıda olmamızın da temelini oluşturan sorunları da gözlemleme fırsatımız olmaktadır. Karşılaştığımız bu problemlerin çözümü için bu alanda çalışan tüm paydaşlarımızın sahada edindikleri tecrübelerden faydalanabilmek amacıyla düzenli olarak çıkaracağımız e-bültenimiz içerisinde “Türkiye’de Afet Yönetimi Yaklaşımlarında Temel Problemler” bölümünü oluşturduk. Her sayı içerisinde farklı bir sorunun ve çözüm önerisinin değerlendirileceği bu bölümde paylaşımları halinde afetlere karşı hazırlık alanında görev alan tüm paydaşlarımızın çözüm önerilerini de değerlendirmeye açacağız.

“Türkiye’de Afet Yönetimi Yaklaşımlarında Temel Problemler” başlığı altında yayınladığımız yazı dizisinin bu bölümünde 20 yıl önce ülkemizde derin yaralara neden olan 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen Gölcük Depremi ve günümüze kadar afetlere hazırlık konusunda ne kadar ilerlediğimiz ele alınmaktadır.

Geçen 20 Yıla Rağmen Yeterince Hazırlanamadık: 17 Ağustos 1999 Gölcük Depremi ve Sonrası

17 Ağustos 1999 tarihinde yerel saat ile 03:02’de meydana gelen ve merkez üssü Gölcük olarak belirlenen depremin üzerinden 20 yıl geçti. Türkiye’de afet yönetiminde milat olarak kabul edilen bu depremden günümüze kadar geçen süre içerisinde gelinen durum değerlendirildiğinde ise maalesef olası bir büyük depreme yeteri kadar hazır olmadığımız görülmektedir.

20 Yıllık süre içerisinde birçok yasal düzenleme yapıldı. Bu yasal düzenlemeler içerisinde özellikle Afet ve Acil Durum Başkanlığı’nın kurularak afet yönetiminde çatı kuruluş olarak görevlendirilmesi, inşaat alanında yapılan yasal düzenlemeler ve maalesef tartışmalı olarak devam eden kentsel dönüşüm çalışmaları Türkiye’yi afete hazır bir ülke seviyesine ulaştıramadı.

Üzerinden 20 yıl geçmesine rağmen neden yeteri kadar hazır olunmadığı değerlendirildiğinde ise aşağıda sıralanan afet yönetim anlayışının benimsenemediği görülmektedir.

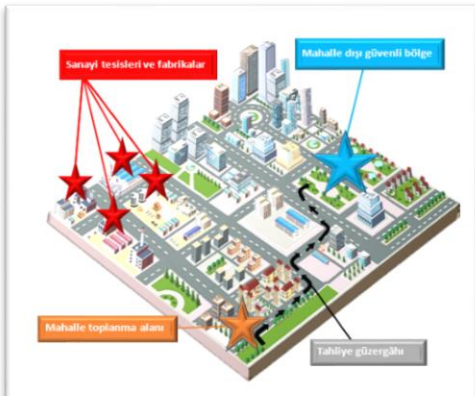
Görsel: star.com.tr

Afetlerde Sorumluluklar
Görsel: AFAM

Afet Acil Durum Çantası
Görsel: AFAM

Örnek Tahliye Güzergâhı
Görsel: AFAM

Doğa ya da teknoloji fark etmez kaynağı ne olursa olsun insanların yaşamını doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemediği sürece bir olay afet olarak tanımlanmamaktadır.

Bu nedenle afetler sosyolojik olaylardır ve olası afetlerin zararları ancak toplumun tüm katmanlarının sistemli çalışmaları ile en aza indirgenebilir. Bir il ölçeğinde olası bir depreme karşı hazır olmak için neler yapılacağını özetle değerlendirmek bu durumu daha açık ifade etmekte yardımcı olacaktır.

Öncelikle il bir planlama dâhilinde yapılmalıdır. Tüm alt ve üst yapılar ilin deprem riskine göre planlanmalı, sağlam yapı stoku oluşturulmalıdır. Acil durum yollarının sürekli açık kalmalı, bu yollar üzerindeki park sorunu çözülmeli yani yeterli otoparklara sahip olunmalıdır.

Toplanma alanları il nüfus oranına göre planlanmalı ve bu alanlar korunmalıdır. Tehlikeli sınıfta kabul edilen ve olası bir deprem sonrası ikincil afetlere neden olabilecek iş yerleri için güvenli bölgeler oluşturulmalıdır.

İlde yaşayan her bireyin olası bir deprem anında nasıl davranacağını, yaşam alanlarındaki devrilebilecek, kırılabilir eşyaları sabitlemesini veya güvenli bir alana almasını, hangi toplanma alanına nasıl gideceğini, diğer aile üyeleri ile nasıl iletişim kuracağını, hangi durumlarda hangi kurumlarla nasıl iletişime geçeceğini bilmesi gerekmektedir.

Hem hane halkında hem de işyerlerinde sigorta bilincinin yerleşmesi sağlanmalıdır. İlde olası bir deprem anında her bir kurumun hangi görevi üstleneceği ve ne yapacağı önceden planlanmalı ve düzenli olarak tatbik edilmelidir.

Kurumların kendi içinde yapacakları tatbikatların haricinde genel tatbikatlar yapılmalıdır. Bu tatbikatların sadece görevlilerin katılımı ile değil tüm ilin dâhil olacağı bir şekilde gerçekleşmesi gerekmektedir.

Bu çalışmaların gerçekleştirilmesi için görevli kurumların kapasitelerinin bu yönde artırılması, işbirliği yapacak kurumların bu hedeflere ulaşmasına olanak sağlayacak donanımlara sahip olması gerekmektedir.

1999 Düzce Depremi sonrası geçen süre değerlendirildiğinde bu çalışmalara genel olarak başlanmış ancak çoğunluğu ya yarım kalmış ya da olması gereken niteliği sağlayamamıştır.

112ACİL

Acil Sağlık Hizmetleri Çağrı Merkezi

Polis İmdat Çağrı Merkezi

İtfaiye Çağrı Merkezi

Jandarma Çağrı Merkezi

Ulusal Zehir Danışma Çağrı Merkezi

Açıkça ifade edebilmek amacıyla basitleştirilen bu çalışmaların her biri kendi içerisinde birçok detay içermekte ve Türkiye gibi farklı afet risklerini bünyesinde barındıran bir ülkede sadece deprem için yapılacak çok fazla çalışma bulunmaktadır. Üstelik bu 20 yıllık süre içerisinde ülke sınırları içerisinde 5 ve üzeri büyüklükte 200'e yakın deprem meydana gelmiştir.

Özetle deprem tehlikesi ile iç içe yaşayan bir ülke olarak yapmamız gereken çok fazla çalışma bulunmakta ancak çok yavaş hareket etmekteyiz. Üstelik yapılan bilimsel araştırmalar Marmara Bölgesini etkileyecek bir sonraki büyük depremin çok daha fazla yıkıma ve kayba neden olacağını açıkça ortaya koymaktadır.

Serhat Yılmaz

İstanbul Aydın Üniversitesi

Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Koordinatörü